

Sygn. akt III PSK 16/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa A. Ł.

przeciwko Sądowi Okręgowemu w [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 grudnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie

z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt VIII Pa 28/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 23 czerwca 2021 r. oddalił apelację pozwanego Sądu Okręgowego w [...] od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 30 listopada 2020 r., zasądającego od pozwanego na rzecz powódki A. Ł. kwotę 67.641,04 zł z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia.

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej strona pozwana, zaskarżając wyrok Sądu drugiej instancji w całości, podniosła zarzut naruszenia prawa materialnego: 1) art. 102 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 2072; dalej jako „u.s.p.”), przez błędną jego wykładnię skutkującą przyjęciem, że w zakresie warunków nabycia uposażenia rodzinnego odsyła on do przepisów ustawy o emeryturach i

rentach tylko w zakresie warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej, tj. do art. 68-71 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291; dalej jako: „ustawa o emeryturach i rentach”), a nie do zasad, na jakich renta rodzinna przysługuje, w szczególności do art. 104 ust. 7 i 8 ustawy o emeryturach i rentach; 2) art. 104 ust. 7 i 8 ustawy o emeryturach i rentach w związku z art. 102 § 1 u.s.p., przez błędną wykładnię polegającą na ich niezastosowaniu i uznaniu, że przewidziane w art. 104 ust. 7 i 8 przesłanki zawieszenia wypłaty świadczenia traktować należy jako grupę odrębną od warunków jego uzyskania; 3) art. 70 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach w związku z art. 102 § 1 u.s.p., przez błędną wykładnię polegającą na ich niezastosowaniu w sprawie.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie lub o uchylenie w całości również wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie i przekazanie sprawy do rozpoznania temu Sądowi; ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, przez oddalenie powództwa w całości. Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, jako okoliczność uzasadniającą jej przyjęcie, na istotne zagadnienie prawne zawierające się w pytaniu, jak należy interpretować zawarte w art. 102 § 1 u.s.p. pojęcie „warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej”, a ściślej - konieczność ustalenia, czy przepis ten odsyła do ustawy o emeryturach i rentach jedynie w zakresie warunków wymaganych do nabycia prawa do renty rodzinnej, czy także odnośnie do zasad, na jakich prawo do renty rodzinnej można wypłacać. Ponadto, według skarżącego, istnieje potrzeba wykładni art. 102 § 1 u.s.p., w szczególności użytego w nim sformułowania: „spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”. Zagadnienie to, zdaniem pozwanego, wywołuje istotne wątpliwości, czego dowodem są przedstawione w postępowaniu przed Sądem Okręgowym interpretacje Ministerstwa Sprawiedliwości oraz orzeczenia sądów

powszechnych w podobnych sprawach. Przedstawione zagadnienie prawne ma istotne znaczenie w kontekście problemów ustrojowych związanych z zakresem systemowej odrębności sędziowskich uposażeń rodzinnych oraz zasady równego traktowania ubezpieczonych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania lub o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania, którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające, a dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia juretrycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju prawa i juretryki i będzie miało

znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Prezentacja tej przesłanki przedsądu nie polega jedynie na sformułowaniu problemu prawnego bazującego na przepisach powołanych w podstawie skargi kasacyjnej. Konieczne jest przedstawienie odpowiedniego wyводу jurydycznego, wykazującego nie tylko zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia, ale także wadliwość rozwiązania postawionego problemu przez Sąd drugiej instancji przy wykorzystaniu zapatrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, opartych na poczynionych w sprawie jednoznacznych i stabilnych ustaleniach faktycznych, wiążących Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje i przedstawiać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”. Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane; z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Istotne jest przy tym, aby problem prawny, ujęty w skardze kasacyjnej, dotyczył kwestii decydującej o rozstrzygnięciu sprawy. Nie może być bowiem dla niej

prawnie obojętny. Innymi słowy, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne tylko wtedy, kiedy wynik sprawy uzależniony jest od interpretacji przepisów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 września 2005 r., I PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243 i z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003 nr 9, poz. 228).

Z kolei powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to rozbieżności należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może sprowadzać się do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Podnoszona przez skarżącego problematyka wykładni zawartego w art. 102 § 1 u.s.p. pojęcia „warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej” została wyjaśniona w judykaturze i nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego.

W tej kwestii wypada odwołać się do wyroku z dnia 27 czerwca 2018 r., I PK 78/17, (OSNP 2019 nr 1, poz. 5.), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 102 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 23 ze zm.) odsyła do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) wyłącznie w zakresie warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej, tj. do art. 68-71 tej ustawy. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy przedstawił wnikliwą argumentację dla przyjętej wykładni, wywodząc między innymi, że zarówno w doktrynie jak i piśmiennictwie jednolicie wskazuje się, iż uposażenie należne członkom rodziny zmarłego sędziego (sędziego w stanie

spoczynku) nie może być porównywane z rentą rodzinną należną członkom rodziny zmarłego pracownika (emeryta, rencisty). Renta rodzinna to świadczenie z ubezpieczenia społecznego przysługujące z tytułu utraty żywiciela, pochodne od świadczenia z ubezpieczenia społecznego (renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy). Uposażenie rodzinne jest świadczeniem pochodnym od świadczeń przysługujących sędziemu ze stosunku pracy (w szczególności jego wynagrodzenia za pracę lub uposażenia ze stanu spoczynku, które jest również pochodne od świadczenia ze stosunku pracy - art. 100 § 1, 2 u.s.p.). Poza odesłaniem do powszechnych przepisów ubezpieczenia społecznego, w zakresie warunków uprawniających członka rodziny do nabycia świadczenia w postaci uposażenia rodzinnego, nie ma żadnych innych normatywnych przesłanek traktowania uposażenia rodzinnego tak jak renty rodzinnej. Funkcjonalne podobieństwo obu tych świadczeń nie zmienia ich prawnego charakteru i nie uzasadnia przenoszenia zasad oraz rozwiązań legislacyjnych właściwych stosunkom ubezpieczenia społecznego (renta rodzinna) na stosunki zobowiązaniowe prawa pracy (uposażenie rodzinne). Takiemu rozumieniu uposażenia rodzinnego nie sprzeciwia się zasada równego traktowania ubezpieczonych, ponieważ sędziowskie uposażenie rodzinne nie jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego i zasady dotyczące tej dyscypliny prawa nie mogą być na nie przenoszone (zob. uzasadnienie do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 1999 r., III ZP 6/99, OSNAPiUS 1999 nr 19, poz. 619; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 2002 r., II UKN 381/01, OSNP 2004 nr 2, poz. 37 i z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK , OSNP 2009 nr 7-8, poz. 103 a także A. Górski (red.), K. Gonera, Komentarz do art. 102 u.s.p., LEX 2013).

Podobne stanowisko odnośnie do roli uposażenia rodzinnego zaprezentował również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 lipca 2000 r., K 30/09 (OTK 2000 Nr 5, poz. 145), podkreślając, że konstytucyjne gwarancje wynikające z art. 178 ust. 2 w związku z art. 180 ust. 3-5 Konstytucji RP wywierają istotny wpływ na sytuację rodzin zmarłych sędziów i sędziów w stanie spoczynku. Nie ulega zatem wątpliwości, że rodzina stanowi jedną całość, także w aspekcie bytowej sytuacji jej członków. Tym samym, skoro sytuacja ta wyznaczana jest przez szczególne uprawnienia sędziego, wynikające z prawa do wynagrodzenia czy też

uposażenia w stanie spoczynku, to nie istnieją podstawy, by śmierć jednego z małżonków (rodziców) wprowadzała zmianę w prawnych regułach określających sytuację pozostałych członków rodziny. Z tego względu uposażenie w stanie spoczynku jest nasycone ideą alimentacji, oznaczającą, że państwo zobowiązuje się do zaspokojenia wszystkich usprawiedliwionych potrzeb życiowych sędziów na godziwym poziomie, zaś to konstytucyjne zobowiązanie obejmuje również rodziny, przy czym idea ich alimentowania jest ściśle związana z sędziowskim systemem wynagrodzeniowo-uposażeniowym, który nie może być „poprawiany” w drodze ustawy zwykłej (zob. Z. Myszka, Sędziowskie uposażenia rodzinne, *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych i Gospodarczych* 2000 nr 4, s. 12; J. Oniszczyk, Prawo rodziny sędziego do uposażenia rodzinnego, *Przegląd Ubezpieczeń Społecznych i Gospodarczych* 2000 nr 11, s. 36; Jacek Gudowski (red.), Tadeusz Ereciński, Józef Iwulski, *Prawo o ustroju sądów powszechnych*, LEX 2009, komentarz do art. 102 ustawy oraz D. Michta, Uposażenie rodzinne przyznawane członkom rodziny zmarłego sędziego, *IUSTITIA* 2014 nr 2).

Przedstawione powyżej argumenty podkreślają systemową odrębność uposażenia rodzinnego i przemawiają za ścisłym rozumieniem art. 102 § 1 u.s.p., który, aby nabyć prawo do uposażenia rodzinnego, odsyła do ustawy o emeryturach i rentach wyłącznie w zakresie spełnienia warunków przewidzianych ustawowo dla nabycia prawa do renty rodzinnej, czyli regulacji zawartej w art. 67-71 ustawy o emeryturach i rentach. Natomiast, zgodnie z art. 67 ustawy o emeryturach i rentach do renty rodzinnej uprawnieni są członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71 tej ustawy. Oznacza to, że dla nabycia praw do uposażenia rodzinnego dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione powinny spełniać warunki przewidziane w art. 68, przyjęte na wychowanie i utrzymanie wnuki, rodzeństwo i inne dzieci - wdowa i wdowiec - w art. 70, a rodzice - w art. 71.

Brak jest podstaw do przyjęcia, że art. 102 § 1 u.s.p. przez stwierdzenie „spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” odsyła nie tylko do przepisów ustawy o emeryturach i rentach w zakresie warunków, jakie należy spełnić, aby nabyć prawo do renty rodzinnej, ale również do zasad realizacji

nabytego prawa do renty rodzinnej, w tym do art. 104 ust. 7 tej ustawy, stosownie do którego prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (ust. 7). Zauważyć należy, że przepis art. 1 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach określa warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (pkt 1), zasady ustalania wysokości świadczeń (pkt 2) oraz zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczeń (pkt 3). Konsekwencją tak określonego przedmiotu ustawy jest także cała jej konstrukcja. Z tego względu odrębny dział ustawy określa warunki (przesłanki) powstania prawa do renty rodzinnej (dział III), zaś odrębny (dział VIII) zasady ustalania świadczeń, w tym powstanie i ustanie prawa do świadczeń, a ponadto zawieszanie i zmniejszanie świadczeń. Generalnie można powiedzieć, że ustawowa regulacja dotycząca warunków nabywania prawa do świadczeń odnosi się do fazy, w której dochodzi do "powiększenia sfery posiadania danego podmiotu". Z tego względu ustawa o emeryturach i rentach określa przesłanki, których spełnienie oznacza przysporzenie w obrębie sfery praw ubezpieczonego w postaci prawa do emerytury lub renty, zaś realizacja tak nabytego prawa uzależniona jest od podjęcia przez ubezpieczonego określonych działań zmierzających do ustalenia prawa, przewidzianych w przepisach ustawy (por. T. Zieliński, Ochrona praw nabytych - zasada państwa prawnego, PiP 1992 nr 3; C. Jackowiak, Ochrona praw nabytych w polskim systemie emerytalno-rentowym, PS 1992 nr 11-12, s. 7-8 i przytoczona tam literatura; W. Szubert, Ubezpieczenie społeczne. Zarys systemu, Warszawa 1987, s. 62 oraz wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 11 lutego 1992 r., K 14/91, OTK 1992 Nr 1, poz. 7; z dnia 23 listopada 1998 r., SK 7/98, OTK ZU 1998 Nr 7, poz. 114; z dnia 22 czerwca 1999 r., K 5/99, OTK ZU 1999 Nr 5, poz. 100; z dnia 20 grudnia 1999 r., K 4/99, OTK ZU 2000 Nr 7, poz. 165 i z dnia 13 stycznia 2006 r., K 23/03, OTK-A ZU 2006 Nr 1, poz. 8).

Sąd Najwyższy stwierdził zatem, że art. 102 § 1 u.s.p. powinien być interpretowany jedynie z uwzględnieniem przepisów ustawy o emeryturach i rentach określających krąg osób uprawnionych do renty rodzinnej (art. 67-71

ustawy). Art. 104 ust. 7 ustawy o emeryturach i rentach, jak wynika z rozważań dokonanych powyżej, odnosi się bowiem do możliwości realizowania uprzednio nabytego prawa, przewidując zawieszenie wypłaty świadczeń w wyniku przekroczenia ustawowo określonych limitów przychodów z pracy zarobkowej. Z tego względu art. 134 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach stanowi, że wypłatę świadczenia wstrzymuje się, jeżeli powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa. Innymi słowy zawiesić można tylko realizację prawa, które zostało już nabyte. Dla nabycia prawa do uposażenia rodzinnego konieczne jest zatem jedynie stwierdzenie ziszczenia się określonego ryzyka socjalnego - śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku - oraz dodatkowych wymogów określonych w art. 67-71 ustawy o emeryturach i rentach (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 kwietnia 2016 r., III APa 4/16, LEX nr 2106963). Czym innym jest bowiem uzyskanie prawa do określonego świadczenia, a czym innym jego wypłata, która ma charakter wtórny. Osoby osiągające przychód powodujący zmniejszenie świadczenia rentowego czy też jego zawieszenie nie tracą prawa do tego świadczenia, a jedynie jego wypłaty.

Ponadto Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że zgodnie art. 103 u.s.p., szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin zostały powierzone do ustalenia w drodze rozporządzenia Ministrowi Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy. Stąd wypłata uposażenia rodzinnego została uregulowana w odrębnym akcie prawnym, nie zaś w sposób uregulowany w przepisach ustawy o emeryturach i rentach. Obowiązujące w dacie orzekania przez Sądy obu instancji rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziom i prokuratorom w stanie spoczynku oraz członkom ich rodzin (Dz.U. Nr 130, poz. 869) ani kolejne rozporządzenie z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziów w stanie spoczynku i członków ich rodzin oraz terminów przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 199), czy obowiązujące od dnia 29 czerwca 2018 r. rozporządzenie Ministra

Sprawiedliwości z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych członków rodzin sędziów i sędziów w stanie spoczynku oraz terminów przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 1258) nie zawierają jakichkolwiek unormowań w przedmiocie zmniejszenia czy też zawieszenia uposażenia rodzinnego w stosunku do osób osiągających przychód z innego tytułu. Brak jest też odesłania do stosowania w tym przypadku przepisów ustawy o emeryturach i rentach.

Wszystko to przemawia za przyjęciem, że uposażenie rodzinne jest odmienne od renty rodzinnej i odesłanie zawarte w art. 102 § 1 u.s.p. do ustawy o emeryturach i rentach dotyczy jedynie warunków do nabywania renty rodzinnej.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że sformułowane przez stronę skarżącą pytania nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego, skoro odpowiedzi na te pytania znaleźć można w ugruntowanym orzecznictwie sądowym. W sprawie nie występuje zaś istotne zagadnienie prawne, ani potrzeba wykładni przepisu, jeżeli jego interpretacja jest powszechnie przyjęta w judykaturze i została uwzględniona przez sąd drugiej instancji (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436 i z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205). Zdaniem Sądu Najwyższego, w niniejszym przypadku nawet pobieżna lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazuje, że Sąd Okręgowy w pełni respektował przedstawioną wyżej wykładnię przepisów, czyniąc ją podstawą dokonanej przez siebie oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego, z którego wynikało, że w chwili śmierci męża Z. Ł., sędziego Sądu Okręgowego w [...] powódka A. Ł. spełniała warunki uzyskania uposażenia rodzinnego - osiągnęła wiek 50 lat. Jednak wypłata tego świadczenia, za okres od dnia 1 sierpnia 2016 r., została decyzją Prezesa Sądu Okręgowego w [...] wstrzymana na podstawie art. 104 ust. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem powódka osiągała miesięcznie przychody ze stosunku pracy przekraczające 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Sąd odwoławczy uznał, że roszczenie powódki o zapłatę od pozwanego uposażenia rodzinnego za okres od 1 maja 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. było zasadne. Według Sądu Okręgowego, zarówno wykładnia językowa, jak i

systemowa oraz funkcjonalna omawianych przepisów, stosowana przez judykaturę oraz doktrynę, dają dokładnie taki sam rezultat i nie pozwalają uznać stanowiska pozwanego za prawidłowe. Przepis art. 104 ust. 7 ustawy emerytalnej nie ma zastosowania w przypadku uposażenia pobieranego przez powódkę na podstawie art. 102 u.s.p. (k. 8 uzasadnienia wyroku).

Wobec wyjaśnienia w judykaturze podnoszonych przez skarżącego wątpliwości na tle interpretacji powołanych przepisów prawa materialnego oraz zgodności zaskarżonego wyroku z linią orzecniczą Sądu Najwyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]